

3. Potraty podle rodinného stavu žen

Nejvíce potratů je přirozeně zaznamenáváno u vdанých žen; právě u nich však potraty ubývají nejrychleji. U svobodných žen počet potratů od poloviny devadesátých let 20. století poměrně stagnuje na vysoké úrovni. Mezi důvody této situace patří současné odkládání sňatků a pokles sňatečnosti mezi mladou generací. Naproti tomu u „ostatních“, tj. většinou rozvedených žen, se počet potratů snížil, ačkoliv i počet těchto žen se neustále zvyšuje. Stejně jako u vdанých žen o tom zřejmě rozhodla antikoncepce. Relativně starší vdанé i rozvedené ženy používají antikoncepci pravidelněji než nejmladší svobodné ženy, které se tak více vystavují riziku nechtěného otěhotnění.

**Tab. 13 Potraty celkem podle rodinného stavu žen
v letech 1971 – 2002**

Období, rok	Průměrný roční počet potratů u žen			
	svobodných	vdанých	ostatních	celkem
1971-74	13 190	67 204	5 953	86 347
1975-79	10 658	63 681	6 350	80 689
1980-84	11 807	71 375	8 033	91 216
1985-89	17 975	87 671	10 624	116 271
1990-94	19 734	72 412	9 507	101 653
1995-99	15 580	34 937	6 740	57 256
2000	14 671	26 816	5 883	47 370
2001	14 563	24 924	5 570	45 057
2002	14 642	23 406	5 695	43 743

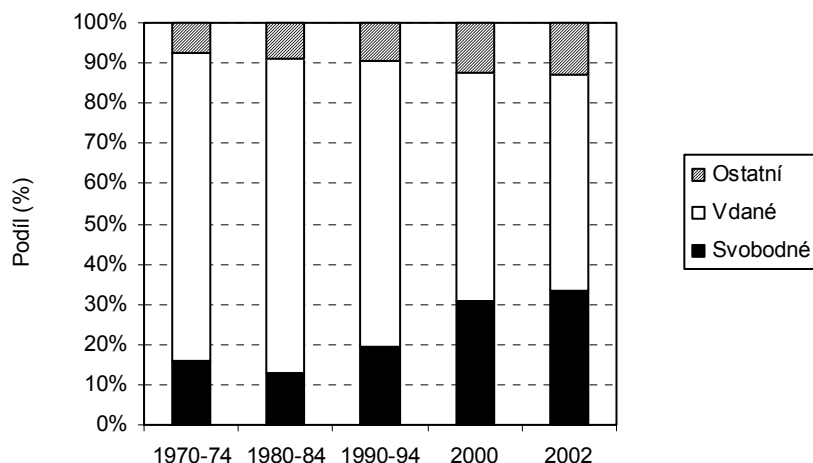
Relativní podíl potratů u svobodných žen se od roku 1970 zvýšil na dvojnásobek a překročil již třetinu všech potratů. Tento stav může být ovlivněn i tím, že dnešní mladá manželství nejsou materiálně podporována ze strany státu jako tomu bylo dříve, a proto pokud mladá dívka neplánovaně otěhotní spíše jako řešení své situace volí cestu miniinterrupce než vstup do manželství a následnou péči o narozené dítě.

Potraty u vdанých žen tvoří místo někdejších více než tří čtvrtin jen něco přes polovinu a je velmi pravděpodobné, že v nejbližších letech podíl potratů u vdанých žen poklesne pod polovinu.

**Tab. 14 Struktura potratů podle rodinného stavu žen
v letech 1971 – 2002**

Období, rok	Struktura (v %) podle rodinného stavu žen			
	svobodné	vdанé	ostatní	celkem
1971-74	15,3	77,8	6,9	100,0
1975-79	13,2	78,9	7,9	100,0
1980-84	12,9	78,2	8,8	100,0
1985-89	15,5	75,4	9,1	100,0
1990-94	19,4	71,2	9,4	100,0
1995-99	27,2	61,0	11,8	100,0
2000	31,0	56,6	12,4	100,0
2001	32,3	55,3	12,4	100,0
2002	33,5	53,5	13,0	100,0

Graf 3 Vývoj struktury potratů podle rodinného stavu ženy v letech 1970- 2002

U umělých přerušení těhotenství jsou změny struktury podle rodinného stavu žen ještě výraznější než u potratů celkem. Podrobná struktura rodinného stavu žen postupujících umělá přerušení těhotenství je však vedena až od roku 1981.

Tab. 15 Umělá přerušení těhotenství podle rodinného stavu žen v letech 1971 – 2002

Období, rok	Průměrný roční počet umělých přerušení těhotenství u žen			
	svobodných	vdaných	ostatních	celkem
1971-74	.	46027	.	61650
1975-79	.	47 296	.	60 385
1980-84	.	57 943	.	73 921
1985-89	14 922	75 913	9 494	100 329
1990-94	16 503	62 405	8 483	87 392
1995-99	12 483	26 893	5 620	44 996
2000	11 246	18 693	4 684	34 623
2001	11 016	17 130	4 382	32 528
2002	11 053	15 716	4 373	31 142

V nejbližší době pravděpodobně již nebude většina umělých přerušení těhotenství prováděna u vdaných žen. Nepřetržitě a rychlé zvyšování podílu interrupcí u svobodných žen je nejvýraznějším znakem změn struktury umělých přerušení těhotenství po roce 1990. Je důsledkem odkládání sňatků do vyššího věku a tím i rostoucího podílu svobodných mezi mladými ženami. Obdobným tempem však roste i podíl dětí, narozených svobodným ženám. Nejde proto jen o snahu svobodných mladých dívek ubránit se mateřství „za svobodna“.

**Tab. 16 Struktura umělých přerušení těhotenství
podle rodinného stavu žen v letech 1990 – 2002**

Rok	Struktura umělých přerušení těhotenství podle rodinného stavu žen (%)		
	svobodných	vdaných	ostatních
1990	16,7	74,1	9,2
1991	17,0	73,7	9,3
1992	18,9	71,6	9,5
1993	21,8	68,1	10,1
1994	23,2	65,5	11,3
1995	24,2	64,0	11,8
1996	26,6	61,0	12,4
1997	28,1	59,4	12,6
1998	30,1	57,0	12,9
1999	30,7	56,4	12,9
2000	32,5	54,0	13,5
2001	33,9	52,7	13,5
2002	35,5	50,5	14,0